

CO₂-FOOTPRINT ANALYSE

Haarsma Groep

ANALYSE 2014

Haarsma Groep BV

Waltaweg 6
8765 LP Tjerkwerd

T: 0515 – 579 100
E: info@haarsmagroep.nl

April 2015

HAARSMA
GROEP

1. Inleiding

Duurzaamheid en het milieu zijn belangrijke items voor de bedrijfsvoering van de Haarsma Groep. Vanuit deze gedachte is voor het jaar 2014 een CO₂ footprint gemaakt conform NEN EN ISO 14064-1. Volgens dit zogenaamde Green House Gas protocol is van de eigen bedrijfsactiviteiten de totale CO₂ emissie vastgesteld, die bovendien heeft het geleid tot inzicht in de veroorzakers. De footprint van 2012 is gedefinieerd als het referentie jaar en wordt als basis gehanteerd voor het vergelijk met opvolgende jaren.

In deze rapportage is de footprint voor 2014 vastgesteld op dezelfde wijze als ook voor het referentiejaar 2012 en het jaar 2013 heeft plaatsgevonden. Echter dit jaar heeft de Haarsma Groep besloten naar nivo 5 te gaan en is ook de scope 3 emissie conform de Corporate Value Chain Accounting and Reporting Standard in kaart gebracht. Dit is gerapporteerd in een apart document, in deze footprint is de uitkomst daarvan opgenomen.

Naast de weergave van de totale emissie en de veroorzakers daarvan is tevens een analyse gemaakt van de ontwikkeling ten opzichte van het referentiejaar. Het rapport is door de Haarsma groep niet extern geverifieerd.

Inhoudsopgave.

1.	Inleiding	2
2.	Organisatorische grens	4
	Organisatie	4
	Projectgroep.....	4
	Organisatorische grens	4
3.	Emissies	5
	Scopes	5
	analyse scope 1	6
	Analyse scope 2	7
	Analyse scope 3	7
4.	Meetonnauwkeurigheden en onzekerheid.....	8
	Scope 1	8
	Scope 2	8
	Scope 3	8
5.	Analyse ten opzichte van het referentiejaar 2012	9
	Ontwikkeling	9
	Analyse.....	9
6.	Bijlagen	10
	Bijlage 1 Overzicht wagenpark.....	11
	Bijlage 2 Overzicht materieel	12
	Bijlage 3 Bronnenlijst	13

2. Organisatorische grens.

2.1 Organisatie.

De Haarsma Groep is een Fries bedrijf wat gevestigd is in Tjerkwerd en actief op veel disciplines. Het is een aannemingsmaatschappij met meerdere specialisaties in huis, waardoor gerichte diensten of complexe projecten kunnen worden gerealiseerd in de grond-, weg-, water- en betonbouw. Elke werkmaatschappij binnen de groep heeft zijn eigen expertise en discipline, die afzonderlijk kan worden ingezet, maar ook complementair. Haarsma wordt onder andere ingeschakeld voor het ontwikkelen, coördineren en realiseren van civieltechnische projecten, het bouwen woonrijp maken van diverse locaties, het uitvoeren van sloop- en saneringswerkzaamheden en het leveren van ophoog- en industriezand

2.2 Projectgroep.

Voor het in kaart brengen van de CO₂- footprint is de volgende projectgroep opgesteld:

Tjeerd Haarsma   Bedrijfsleider
Jan Vogel   Bedrijfsleider / KAM coordinator
Douwe de Jong   Externe adviseur (Skrander)

2.3 Organisatorische grens.

Het reglement stelt: “de organisatorische grens dient zodanig gekozen te zijn dat er zich geen C-aanbieders onder de A-aanbieders bevinden”.

A-aanbieders zijn hierbij de aanbieders die samen verantwoordelijk zijn voor 80% van de inkoopomzet van het bedrijf. De C-aanbieders zijn bedrijven die een zeggenschapsrelatie met het bedrijf hebben, de zogenaamde Concern aanbieders.

Het GreenHouse Gas – protocol (hierna GHG) geeft twee methoden voor het bepalen van de organisatorische grens zodat deze voldoet aan bovenstaande voorwaarde: de financial control approach en de operational control approach (vrij vertaald: gebaseerd op de omzet of op het operationele vlak van het bedrijf).

In dit geval zijn de grenzen bepaald op grond van het operationele vlak van het bedrijf. Hieronder vallen de volgende onderdelen van de Haarsma Groep (incl. het nummer van de Kamer van Koophandel):

Infra & Milieu	01073092
Beton & Industriebouw	01057191
Infra Beheer	01111893
Transport	01048776
Kraanverhuur	01059333

3. Emissies

3.1 Scopes

Een volledige CO₂ -footprint geeft een beeld van de totale CO₂ uitstoot van een bedrijf met daarbij een specificatie per onderdeel. Op deze wijze kan eenvoudig een analyse worden gemaakt van de voornaamste veroorzakers, waarvoor reductiemaatregelen het meeste effect tot gevolg hebben. Het Handboek CO₂ -prestatieladder maakt hierbij (gebaseerd op het GHG- protocol) onderscheid in drie groepen emissies, scopes genoemd. De scopes zijn schematisch weergegeven in Figuur 1.

SCOPE 1

Scope 1 omvat alle directe emissies, emissies die direct door de eigen organisatie worden uitgestoten. Het gaat hier bijvoorbeeld om het gasverbruik van het pand en het brandstofverbruik voor het wagenpark en het materieel. Een aparte groep in scope 1 zijn airco's en koelingapparatuur. Zij stoten niet direct CO₂ uit maar lekken wel koelvloeistoffen direct in de lucht die tot de broeikasgassen gerekend worden.

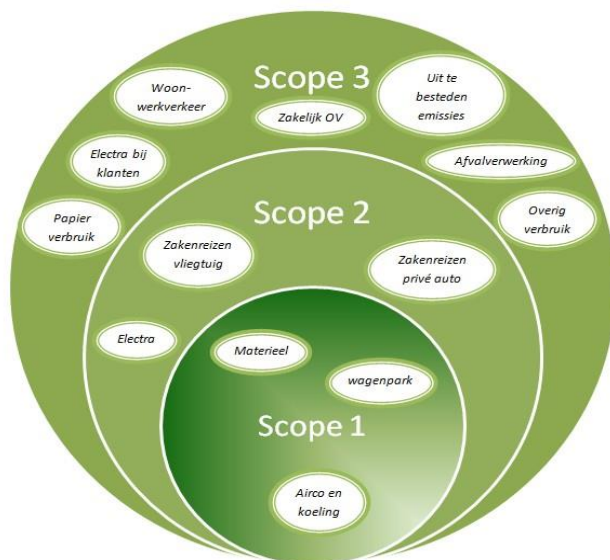
SCOPE 2

Scope 2 omvat alle indirecte emissies, emissies die al zijn uitgestoten voor een grondstof die door de organisatie wordt verbruikt. Voorbeelden hiervan zijn het elektriciteitsverbruik (op de centrale verbrand men fossiele brandstoffen om elektriciteit op te wekken), brandstofverbruik van zakenreizen met een privéauto of met het vliegtuig.

SCOPE 3

Scope 3 omvat alle overige indirecte emissies. Hieronder vallen bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij de afvalverwerking, de productie van het gebruikte papier of bij het elektriciteitsverbruik van klanten.

Dit jaar wordt voor het eerst ook de emissies uit scope 3 meegenomen.

Figuur 1: Overzicht scopes

3.2 Analyse Scope 1.

Voor de analyse van scope 1 is de CO₂ uitstoot voor drie subgroepen bepaald. In deze paragraaf is beschreven op welke wijze dit is berekend en de uitkomst is weergegeven in een overzichtstabel

Brandstofverbruik wagenpark

Van de aanwezige bestel- en personenauto's in het wagenpark zijn de gereden kilometers per jaar en het gemiddelde brandstofverbruik per kilometer geregistreerd. Hiermee is de verbruikte hoeveelheid brandstof per jaar berekend en dit vormt de basis voor de berekening van de hoeveelheid CO₂ die elke auto heeft uitgestoten. Dit is berekend door het brandstofverbruik te vermenigvuldigen met de conversiefactor (1c), en voor diesel is deze 3,135, wat betekent dat een liter diesel 3,135 kg CO₂ uitstoot.

Voor de vrachtwagens heeft dit op dezelfde wijze plaats gevonden, omdat de CO₂ emissie alleen afhankelijk is van het brandstofverbruik, onafhankelijk van het type motor. Een overzicht van alle auto's in het wagenpark is te vinden in bijlage 1: Overzicht wagenpark.

Brandstofverbruik materieel

De CO₂ emissie van het aanwezige materieel is berekend op basis van het brandstofverbruik. Hiertoe is het gemiddelde uurverbruik vermenigvuldigd met de geregistreerde draaiuren. Dit verbruik aan diesel dan wel gasolie is vervolgens vermenigvuldigd met de conversiefactor voor diesel. (1L = 3,135 kg CO₂, zie paragraaf brandstofverbruik wagenpark). Een overzicht van het materieel is te vinden in Bijlage 2: overzicht materieel.

Gasverbruik

De CO₂ emissie die is veroorzaakt door het gasverbruik is berekend met de conversiefactor voor aardgas(1c). Dit is 1825 gram CO₂/m³, was is vermenigvuldigd met het jaarverbruik aan geregistreerde m³.

Lekgas airco's en koelinstallaties

Alle airco's bij de Haarsma Groep zijn van het merk Midea waarvan echter geen onderhoudsboeken aanwezig zijn. Op basis van het type is achterhaald welk en hoeveel koudemiddel de verschillende airconditionunits bevatten. In totaliteit bevatten alle airco's 15 kg van het koelmiddel R410A en dit heeft een conversiefactor van 2090 kg CO₂. Dat wil zeggen dat 1 kg R410A de aarde even snel opwarmt als 2090 kg CO₂. Aangenomen wordt dat 5% van het totaal op jaarbasis uit de airco's lekt, dat is 0,05*15= 0,75 kg R410A. Op basis van de conversiefactor komt dit overeen met 1,6 ton CO₂ per jaar.

Scope 1

In onderstaande tabel zijn per onderdeel de directe CO₂ emissies in 201 weergegeven. Daarnaast is tevens het procentuele aandeel in het de totale directe CO₂ -emissies aangegeven.

Scope	Onderdeel	CO ₂ emissie	
		ton	%
1	Materieel	706,5	65,4%
	vrachtwagens	280,2	26,4%
	personenauto's	79,6	7,5%
	Gasverbruik	6,3	0,6%
	lekgas Airco	0,8	0,1%
	Totaal	1.074,2	

Hieruit blijkt dat het materieel in 2014 veruit het grootste aandeel heeft in de directe CO₂ emissie.

3.2. Analyse Scope 2

Ook voor de analyse van de scope 2 emissies is de CO₂ uitstoot in subgroepen gedeeld. In deze paragraaf is beschreven op welke wijze dit is berekend en de uitkomst is weergegeven in een overzichtstabel

Elektriciteitsverbruik

De verbruikte hoeveelheid elektriciteit is afgeleid uit de energierekening. De Haarsma Groep koopt zgn. grijze stroom in, wat een conversiefactor heeft van 0,455 kg CO₂/kWh. Dat wil zeggen dat bij de opwekking van 1 kWh aan electriciteit 0,455 kg CO₂ uitstoot vrijkomt. Door vermenigvuldiging van het jaarverbruik aan elektriciteit met de conversiefactor wordt de CO₂ emissie ten gevolge van dit verbruik verkregen.

Voor de projecten is dit op dezelfde wijze berekend, ook hier wordt gebruik gemaakt van grijze stroom.

Zakenreizen vliegtuig.

In 2014 zijn geen zakenreizen met het vliegtuig gemaakt en is hiermee indirect geen uitstoot van CO₂ veroorzaakt.

Zakenreizen privéauto

Van de prive auto's waarmee zakelijke kilometers zijn gereden in 2014 zijn de kilometers en het brandstofverbruik per kilometer geregistreerd. Hiermee is het jaarverbruik aan brandstof berekend wat voor de CO₂ emissie is vermenigdvuldigd met de conversiefactor van betreffende brandstof.

Scope 2

In onderstaande tabel zijn per onderdeel de indirecte CO₂ emissies in 2014 weergegeven. Daarnaast is tevens het procentuele aandeel in het de totale indirecte CO₂ -emissies aangegeven.

Scope	Onderdeel	CO2 emissie	
		ton	%
2	Elektriciteit kantoor	18,8	48,0%
	Elektriciteit projecten	17,3	44,2%
	Zakenreizen prive auto	3,1	7,8%
	Totaal	39,1	

Hieruit blijkt dat het elektriciteitsverbruik het grootste aandeel in de indirecte CO₂ emissie heeft.

3.3 Analyse Scope 3.

Het is praktisch niet realistisch alle scope 3 emissiebronnen kwalitatief te analyseren. Daarom zijn conform de Corporate Value Chain Accounting en Reporting Standard de meest materiele scope 3 emissies in kaart gebracht. Dit is gerapporteerd in een apart document.

Op basis van deze analyse bleek de meest materiele scope 3 emissie in totaliteit 260,4 ton CO₂ te bedragen.

4. Meetonnauwkeurigheden

4.1 SCOPE 1

In alle berekeningen van de CO₂ emissie van de personen- en bestelwagens wordt gebruik gemaakt van de geregistreerde kilometers. Niet iedereen heeft zijn kilometerstand nauwkeurig bijgehouden, waardoor deze in die situaties is bepaald aan de hand van de gereden kilometers in een bekende periode. Daarnaast is bij de berekening gebruik gemaakt van het gemiddelde gemeten brandstofverbruik per kilometer. Hierbij is van een juiste registratie uitgegaan en dat de meting betrouwbaar is geweest. Op de juiste registratie van de kilometers is nog winst te halen met betrekking tot de nauwkeurigheid.

Bij de berekening van de CO₂ emissie van de vrachtwagens is uitgegaan van de registratie van de kilometers en de getankte hoeveelheid diesel. Hierbij is aangenomen dat dit correct en op de juiste wijze heeft plaats gevonden.

Voor het berekenen van de CO₂ emissie van het materieel is gebruik gemaakt van het gemeten gemiddelde brandstofverbruik per uur en geregistreerde draaiuren. Voor deze wijze is gekozen omdat de brandstof op de werken niet specifiek voor het materieel van Haarsma BV wordt gebruikt. Ook ingehuurde derden maken hier gebruik van en dit wordt niet apart geregistreerd. Het splitsen van deze registratie, waardoor het brandstofverbruik door het eigen materieel inzichtelijk wordt, maakt de berekening nauwkeuriger. Voor een nog nauwkeuriger beeld is de registratie van het verbruik van gereedschappen en aggregaten een aandachtspunt. Dit zal overigens naar alle waarschijnlijkheid geen groot effect hebben omdat dit verbruik relatief laag is ten opzichte van het totaal.

Het gasverbruik is bepaald aan de hand van de gasrekening. Er is vanuit gegaan dat de meters van de gasleverancier een betrouwbaar beeld geven over het gasverbruik.

Voor de lekkage van het koudemiddel van de arico's is een schatting gemaakt van 5%. Vanwege het ontbreken van onderhoudsboeken waarin normaler wijze het bijvullen van koudemiddel geregistreerd wordt is het niet bekend of deze schatting klopt. Echter het aandeel van de airco's in de CO₂ emissie in scope 1 is nagenoeg verwaarloosbaar waardoor deze onnauwkeurigheid geen groot effect op de totale emissie zal hebben.

4.2 SCOPE 2

Het elektriciteitsverbruik is bepaald aan de hand van de energierekening, waarbij er net zoals bij het gasverbruik vanuit gegaan is dat de meterstanden van de energieleverancier betrouwbare meetgegevens opleveren. Het elektriciteitsverbruik op de projectplaatsen waar dit van de energieleverancier werd afgenomen voor bijvoorbeeld het verwarmen van de bouwkeet, is niet volledig betrouwbaar. Dit geeft naar alle waarschijnlijkheid een te hoog beeld omdat ook derden onbekende hoeveelheden van deze meter hebben afgenomen.

De zakenreizen met de privé auto zijn berekend uit de geregistreerde kilometers en het gemiddelde brandstofverbruik per kilometer. Meting van het werkelijke brandstofverbruik geeft een betrouwbaarder uitkomst.

4.3 SCOPE 3

De meetonnauwkeurigheid bij het bepalen van de emissies van scope 3 wordt grotendeels bepaald door de toeleveranciers. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat zij betrouwbare gegevens aanleveren.

5. Analyse ten opzichte van het referentiejaar 2012

5.1 Ontwikkeling CO₂ reductie.

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de CO₂ emissie in 2014 ten opzichte van het referentie jaar 2012 en de reductiedoelstelling in 2017.

	2012 (ref. jaar)		2013	2014			2017	
	werkelijk	correctie		werkelijk	reductie		Reductiedoelstelling	
	(ton)	omzet 2013		(ton)	(ton)	(%)	(ton)	(%)
materieel	1078,8	1006,7	4,8%	706,5	300,3	17,9%	1016,7	3,7%
vrachtwagens	358,9	334,9	4,8%	280,2	54,8	3,3%	338,8	1,2%
personen/bestelauto's	189,4	176,8	0,8%	79,6	97,2	5,8%	179,3	0,6%
gas	8,1	7,6	0,1%	6,3	1,3	0,1%	6,5	0,1%
airco's	1,6	1,5	0,0%	1,6	-0,1	0,0%	1,6	
totaal scope 1	1.636,8	1.527,5		1.074,2			1542,8	
Elektriciteit kantoor	23,1	21,6	0,0%	18,8	2,8	0,2%	3,0	1,2%
Elektriciteit projecten	9,7	9,1	-1,7%	17,3	-8,2	-0,5%	8,0	0,1%
zakelijke km prive auto's	8,1	7,6	0,1%	3,1	4,5	0,3%	6,4	0,1%
totaal scope 2	40,9	38,2		39,1			17,4	
Totaal (scope 1 en 2)	1.677,7	1.565,7	8,9%	1.113,3	452,4	27,0%	1.560,3	7,0%
Inhuur materieel				181,6			2,0	0,8%
Inhuur transport				70,8			0,5	0,2%
Afvalstromen				8,0				
totaal scope 3				260,4				
Totaal (scope 1,2 en 3)	1.677,7	1.565,7	8,9%	1.373,7			1.636,8	8,0%

5.2 Analyse CO₂ reductie.

Uit de tabel in paragraaf 5.1 blijkt dat de reductie van de CO₂ emissie ten opzichte van het referentiejaar 27,0% is. Voor een goed vergelijk is de uitstoot van het referentiejaar gecorrigeerd naar de omzet van 2014. Samen met de gerealiseerde reductie in 2013 is de vorige jaar hergeformuleerde doelstelling voor 2017 van 7% al ruimschoots gehaald.

De reductie is voornamelijk gerealiseerd door een efficiënter gebruik van het materieel en het wagenpark. Er zijn minder kilometers gereden met zowel de vracht- als personenwagens en er zijn minder draaiuren gemaakt met het materieel. Daarnaast is afscheid genomen van een aantal groot verbruikers, en hebben de machinisten een training het nieuwe draaien gevolgd.

Het merendeel van de projecten bevond zich in de buurt, waardoor er veel minder kilometers met de personenauto's en bestelbusjes is gereden. Bovendien is er veel "gecarpooled". De reductie op het elektraverbruik is deels veroorzaakt door de aangeschafte led verlichting in het bedrijfsgebouw.

Dit jaar is voor het eerst de meest materiële emissie in scope 3 meegenomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht wagenpark

Kenteken	Merk	Type	Gereden	brandstofverbruik		CO2 emissie	
			kilometers	km/liter	liter/jaar	conversiefactor	(ton)
1-VNH-78	Fiat	Fiorino	21.102	17,8	465,8	3,135	1,5
2-VPR-59	Fiat	Fiorino	21.286	17,5	406,7	3,135	1,3
6-VRF-21	Fiat	Fiorino	30.440	18,1	903,5	3,135	2,8
51-BT-KJ	Fiat	Doblo 1.3 JTD	17.492	13,7	522,1	3,135	1,6
87-BX-JR	Fiat	Doblo 1.3 JTD	14.559	14,1	557,3	3,135	1,7
88-BX-JR	Fiat	Doblo 1.3 JTD	17.554	13,9	558,0	3,135	1,7
89-BX-JR	Fiat	Doblo 1.3 JTD	15.602	14,2	578,8	3,135	1,8
90-BX-JR	Fiat	Doblo 1.3 JTD	14.092	14,1	556,6	3,135	1,7
67-BT-NJ	Fiat	Doblo 1.3 JTD	10.610	13,8	489,0	3,135	1,5
67-FD-VJ	Fiat	Punto	7.344	15,8	279,5	2,780	0,8
63-BT-SG	Fiat	Ducato	23.794	12,0	613,5	3,135	1,9
69-VVP-3	Citroën	Nemo 1.4HDI	21.613	16,4	396,5	3,135	1,2
36-VJX-2	Citroën	Berlingo 1.6HDI 600 55,2 KW	26.780	14,5	304,2	3,135	1,0
38-VJX-2	Citroën	Berlingo 1.6HDI 600 55,2 KW	28.090	13,7	1.038,6	3,135	3,3
41-VN-XK	VW	Caddy D 47 KW	22.941	12,0	592,2	3,135	1,9
83-BN-JT	VW	Caddy SDI 51 KW Bestel	18.086	14,3	1.079,5	3,135	3,4
68-PR-JN	VW	Passat	60.674	14,7	2.276,9	3,135	7,1
18-VTD-5	VW	Transporter TDI 75 KW DC	30.865	12,6	360,4	3,135	1,1
42-ZS-JB	Peugeot	308	41.428	14,8	1.872,3	3,135	5,9
83-GHG-3	Peugeot	308	48.509	15,2	1.057,3	3,135	3,3
70-TK-DS	Opel	Vectra	56.472	17,5	1.634,5	3,135	5,1
62-HK-JZ	Opel	Agila	6.177	17,0	204,7	2,780	0,6
50-PT-BH	Mazda	Mazda 3 Sedan	18.450	16,0	514,8	3,135	1,6
66-VPT-2	Hyundai	Santa Fe 2.2 CRDI VAN	8.906	10,0	1.116,1	2,780	3,1
29-KPL-6	Audi	A6	30.559	15,5	999,9	3,135	3,1
74-HJR-9	Audi	A6	36.486	10,9	1.821,8	3,135	5,7
75-VHH-1	Mercedes Benz	906 KA 35 Sprinter 309CDI	15.938	7,8	637,6	3,135	2,0
76-VHH-1	Mercedes Benz	906 KA 35 Sprinter 309CDI	8.930	8,0	1.766,3	3,135	5,5
40-VLB-1	Mercedes Benz	Sprinter	20.707	8,0	1.490,8	3,135	4,7
VZ-PS-48	VW	Pick up DC 1,0 TDI 75 KW	2.096	11,5	470,2	3,135	1,5
TOTAAL			341.872	13,4	25.565,1		79,6

Tabel 1 Overzicht personen- en bestelwagens

Kenteken	Merk	Type	Gereden	Dieselverbruik		CO2 emissie	
			Kilometers	liter/jaar	km/liter	conversiefactor	(ton)
59-BDF-8	DAF	CF 85,410 8x4	40.991	19.613	2,09	3,135	61,5
BG-ZH-17	DAF	TS 47 XS	22.943	9.973	2,30	3,135	31,3
BJ-XG-78	Mercedes-Benz	952.18 Actros 3340AK/6X6	21.849	10.870	2,01	3,135	34,1
BS-VR-04	DAF	FTG XF105	67.606	29.293	2,31	3,135	91,8
BV-PX-57	DAF	FTG XF105	48.853	19.620	2,49	3,135	61,5
BZ-FF-15	DAF	8x4	28.083	13.437	2,09	3,135	42,1
Totaal			230.325	102.806	2,24		280,2

Tabel 2 Overzicht vrachtwagens

Bijlage 2: Overzicht materieel

Merk	soort	Bouwjaar	Draaiuren	Dieselverbruik		CO2 emissie	
			2014	(liter/uur)	(liter/jaar)	conversiefactor	(ton)
Samsung 280 Lc	kraan	1994	175	20	3.500	3,135	11,0
Samsung 280 Lc2	kraan	1996	550	20	11.000	3,135	34,5
Doosan DX 225 Lc	kraan	2009	1446	15	21.690	3,135	68,0
Etec 822 Lc	kraan	2009	1235	15	18.525	3,135	58,1
Etec 828 Lc Lg	kraan	2007	1382	17	23.494	3,135	73,7
Etec 822 Lc lg giek	kraan	2008	1114	18	20.052	3,135	62,9
Etec 833 Lc Lgiek	kraan	2009	968	20	19.360	3,135	60,7
Doosan DX 160 W	kraan	2008	1573	8	12.584	3,135	39,5
Hitachi Zaxis 130 W	kraan	2005	1767	6,8	12.016	3,135	37,7
Daewoo Solar 140W	kraan	2004	1040	10	10.400	3,135	32,6
Etec 814 W	kraan	2008	1650	10	16.500	3,135	51,7
Fiat Hitachi 130W3	kraan	1998	891	12	10.692	3,135	33,5
Takeuchi TB 175	kraan	2006	750	5,5	4.125	3,135	12,9
Hitachi ex 16.2	kraan	2000	46	3	138	3,135	0,4
Volvo L70 E	kraan	2005	1495	10	14.950	3,135	46,9
Volvo A20	knikdumper	1990	180	18	3.240	3,135	10,2
Volvo A20	knikdumper	1990	238	18	4.284	3,135	13,4
Dynapec	trilplaat	1990	500	8	4.000	3,135	12,5
John Deere 6910	dumper		425	10	4.250	3,135	13,3
John Deere 6800	dumper		740	10	7.400	3,135	23,2
John Deere 6410	dumper		0	8	0	3,135	0,0
John Deere 6820	dumper		265	10	2.650	3,135	8,3
Bobcat	Bobcat		100	5	500	3,135	1,6
Totaal			18.530	12,2	225.350		706,5

Tabel 3 Overzicht materieel

Bijlage 3: Bronnenlijst

1. Handboek CO2-prestatieladder 2.2, SKAO, april 2014
  - a. Hoofdstuk 6 Reglement
  - b. Bijlage A Begrippenlijst
  - c. Bijlage C Conversiefactoren
2. GreenHouse Gas – protocol <http://www.ghgprotocol.org/>